

MEVLÜT*

Prof.Dr. Mehmet Fatih KÖKSAL

O'NUN DOĞUMU

On ikisiydi ayın Salı günü
Gitti kişioğlunun* kara dünü*

Geldi doğdu anda* bir parlak güneş
Benzemez kimse ona yoktur bir eş

Bu gecede doğdu Tanrı elçisi
Bu gecede geldi acun* ölçüsü

Bu gece indi yere yüz bin melek
Bu gece yüklendi kişi çok şelek*

Âmine Hatun dedi ki ol gece
Odamın damı açıldı gizlice

Üç yeşil sancak göründü bir ara
Üçünü de diktiler ayrı yere

Sançdılar* bir doğuya, bir batıya
Ol biri* de Kabe'deki çatıya

İki hatun kişi geldi odama
Ansızın olanlara kaldım taña*

Dediler “Ey Âmine muştı* sana!”
“Bilemedim muştuyu eydin* bana”

Dediler kim: “Ey ne kutlu anasın
En büyük yalvaca* ana olasın”

“Öyle bir yalvaca anasın ki sen
Gelmemiş böyle bir elçi Tanrı'dan”

Biri Meryem idi biri Âsiye
İşitince bilemedi, ne diye

Âmine kan ter içinde kaldı uş*
İstedi bir kap ile su geldi kuş

Kardan ak buzdan soğuk bir su idi
“Dahı* tatlıymış şekerden bu” dedi

İndi gökten ansızın bir kuş, ulu
Sağ kanadıyla sığadı omzunu

Uçtu gitti geldiği gibi göğ
Uş Muhammed doğdu olok* Mekke'ye

Yahtu* doğdu odaya oğul değil
Göremedi Âmine nerde oğul

Bir koku geldi odaya öyle bil
Yeryüzü böyle koku kokmuş* değil

Âmine Hatun koçunca* yavrusun
Alamadan dahı yavru kokusun

Eşi yok, benzeri yok kim söyleye
Ol Muhammed döndü yüzün kibleye

Başını koydu yere durdu biraz
Sonra açıp ellerin etti niyâz

Ne bileydi şol sözü kim söyleye
Yeni doğmuş anasından bir bebe

Dedi ol bir kelecı* kim şaşılır
Ol nasıl bir dil imiş kim şeşilir*

Dedi: “Tanrı'm ümmetimi isterim”
“Ben sana bundan daha yeğ ne derim?”

Baktı anası kesilmiş göbeği
Sünnet etmişler, yıkanmış bebeği

Anasından emmedi bir emdi o
Yoksula yol, kimsesize emdi* o

Ol gece çekildi suyu Save'nin
Söndü ateşleri Ateşkede'nin

Kabe'de putlar kiçisi*, ulusu
Un ufak oldu, yıkıldı kamusu*

Tâk-ı Kisrâ ol gece baş aşığı
Oldu yıkıldı tepesi, kuşağı

Çok sağular sağdılar* ağladılar
Bütün albızlar* yürek dağladılar

Ne güzel bir gecedir hey ol gece
Şol karanu* göklere yıldız saça

Ey Muhammed gitmedin ki bir yere
Doğduğun dün güneş indi her yere

Ol güneş oldukda bize kılavuz
Eğri yavuz* yollara sapmayavuz*

Anlayan senin ile yoldaşlanır
Anlamayan seni kuru söz sanır

Hak Çalap ayırmasın bizden seni
Seni bilenler bulur Tanrı'sını

(MFK, 02.01.2015 Mevlid gecesi)

* Bu şiir klasik gelenek çerçevesinde yazılmış bir mevliddir. Süleyman Çelebi'nin Mevlid'iyle aynı vezinde ve aynı nazım şekliyledir. Sadece “doğum” bölümünün bulunduğu 35 beyitlik bu manzumemi sabırla sonuna kadar okumanızı dilerim. Bu şiirin bir özelliği de Mekke, Kabe, Muhammed... gibi özel adlar dışında –birkaç istisna ile- bütünüyle Türkçe kelimelerden oluşmasıdır. Yani Hz. Peygamber'in doğumunu anlatan bu şiirde Arapça Farsça kökenli kelimelere elden geldiğince yer vermedim. Şiir içinde Türkçe olduğu hâlde bugün kullanımdan düşen kelimeler de var. Bunların yanına * işareti koydum ve şiir sonunda “Kılavuz” adı altında anlamlarını verdim.

Kılavuz:

Kişioğlu: insanoğlu; **dün:** gece; **anda:** o zaman; **acun:** dünya; **şelek:** yük; **ol:** o; **sançmak:** dikmek; **taña kalmak:** şaşırmak; **ol biri:** o biri, öbürü; **muştı:** müjde; **eydin:** söyleyin; **kim:** ki; **yalvaç / yalavaç:** peygamber; **uş:** işte; **dahı:** daha; **olok:** o zaman; **yahtı:** ışık, nur; **kokmak:** koklamak; **koçmak:** sarılmak, kucaklamak; **keleci:** söz, **şemişmek:** çözülmek; **kiçi:** küçük; **kamu:** bütün, hep; **sağı sağmak:** ağıt söylemek; **albız:** şeytan; **em:** ilaç, deva; **şol:** şu, o; **karanu:** karanlık; **oldukda:** olduğunda; **yavuz:** kötü, fena; **sapmayavuz:** sapmayız.